

Rozdział I. WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej kieruje się głównie zasadą pomocniczości, prowadzi szeroką działalność na rzecz mieszkańców powiatu oraz poprawy warunków ich życia. Działalność ta polega przede wszystkim na wsparciu rodziny, zapewnieniu dzieciom opieki zastępczej oraz na udzielaniu pomocy osobom z niepełnosprawnościami.

Rozdział II. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

1. LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH I WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA RODZINNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ

1.	Rodzaj rodziny- stan na 31.12.2024 r.	Liczba rodzin	
	spokrewnione	114	
	niezawodowe	52	
	zawodowe	4	
	zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	
	zawodowe specjalistyczne	1	
	RDD	5	
	suma	177	
2.	Liczba rodzin zastępczych/ rodzinnych domów dziecka, objętych usługą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej/ORPZ (<u>narastająco od początku roku</u>)	153	
		Koordynator 74	ORPZ 79
	Liczba rodzin zastępczych/ rodzinnych domów dziecka, objętych usługą koordynatora/organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (stan na dzień 31.12.2024)	141	
		Koordynator 77	ORPZ 64
3.	Rodzaj rodziny	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie	
	rodziny zastępcze spokrewnione	139	
	rodziny zastępcze niezawodowe	74	
	rodziny zastępcze zawodowe:	16	
	pełniące funkcję pogotowia	7	
	specjalistyczne	1	
	RDD	37	
	suma	274	
4.	Rodzaj rodziny	Liczba dzieci, które zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w ciągu roku sprawozdawczego	
	rodzina zastępcza spokrewniona	25	
	rodzina zastępcza niezawodowa	23	
	rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	5	
	• pełniące funkcję pogotowia	5	
	• specjalistyczne	0	
	RDD	3	
	suma	56	

5.	Rodzaj rodziny	Liczba dzieci do 18 roku życia, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w ciągu roku sprawozdawczego
	rodzina zastępcza spokrewniona	4
	rodzina zastępcza niezawodowa	5
	rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	7
	• pełniące funkcję pogotowia	7
	• specjalistyczne	0
	RDD	8
	suma	24
6.	Rodzaj rodziny	Osoby pełnoletnie, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w ciągu roku sprawozdawczego
	rodzina zastępcza spokrewniona	14
	rodzina zastępcza niezawodowa	6
	rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	1
	• pełniące funkcję pogotowia	0
	• specjalistyczne	1
	RDD	1
	suma	22

Tabela nr 1

Wysokość świadczeń dla poszczególnych form rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba rodzin zastępczych/pomocowych/rdd	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Łączna wysokość świadczeń dla rodzin zastępczych (w zł)	Wysokość wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej (w zł)
Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	114 (dane GUS stan na 31.12.2024)	139 (dane GUS stan na 31.12.2024)	1 663 450,44	-
Rodziny zastępcze niezawodowe	52 (dane GUS stan na 31.12.2024)	74 (dane GUS stan na 31.12.2024)	1 183 352,18	-
Rodziny zastępcze zawodowe	6, w tym: 4 zawodowe, 1 zawodowe o charakterze pogotowia, 1 zawodowe specjalistyczne (dane GUS stan na 31.12.2024)	24 (dane GUS stan na 31.12.2024)	579 801,76 w tym środki na utrzymanie lokalu	464 525,12
Rodziny pomocowe	2 (dane CAS 2024)	2	1 174,45	1 400,00
Rodzinny dom dziecka	5	37	886 646,12	326 884,00

	(dane GUS stan na 31.12.2024)	(dane GUS stan na 31.12.2024)		
Osoby do pomocy	12 rodzin objętych wsparciem	-	-	576 747,46
Razem			4 314 424,95	1 369 556,58

Tabela nr 2

W 2024 r. **66 dzieci** pochodzących z terenu powiatu świdnickiego zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (na terenie naszego powiatu - 56 i poza nim – 10), z tego:

- **8** dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka,
- **25** w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- **23** w rodzinach zastępczych niezawodowych.

Zgodnie z art. 73 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR powierzyło opiekę nad dziećmi w **2** rodzinach pomocowych - 1 zawodowej specjalistycznej rodzinie zastępczej oraz 1 rodzinnym domu dziecka. Spośród **177** wszystkich funkcjonujących w przeciągu roku rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka 29 rodzin sprawowały swoją funkcję dla 37 dzieci, które posiadały orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności i tym samym każda z nich otrzymywała zwiększoną comiesięczną pomoc pieniężną z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania dzieci.

W 2024 roku na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydano łącznie **479** decyzji administracyjnych w sprawie przyznania rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych dzieci, dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności, świadczenia na utrzymanie lokalu mieszkalnego, jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, świadczenia na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzenia mającego wpływ na jakość sprawowanej opieki nad dziećmi, na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem domu jednorodzinnego oraz świadczenie na pokrycie niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dzieci.

W ramach kwoty **4 314 424,95 zł** PCPR przyznało następujące świadczenia dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka:

- 1) środki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka 3 844 361,76 zł;
- 2) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – świadczenie otrzymało łącznie 10 rodzin, w tym 3 rodziny zastępcze zawodowe 5 rodzinnych domów dziecka oraz 2 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę – 282 314,17 zł;
- 3) świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci – środki otrzymało 16 rodzin. W ramach przyznanych środków finansowych rodziny zastępcze najczęściej kupowały meble, odzież, łóżeczka wraz z wyposażeniem oraz ręczniki, bieliznę pościelową, wózki i bieliznę do wózka

oraz foteliki do samochodu. Tą formą wsparcia objęto **30** małoletnich a łączne wydatki opiewały na kwotę – 63 814,87 zł;

- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki otrzymało 6 rodzin. Tą formą wsparcia objęto **18** dzieci na łączną kwotę 24 400,00 zł; W ramach przyznanych środków finansowych została przyznana dotacja celowa na realizację zadań w zakresie systemu pieczy zastępczej (...) dla rodziny zastępczej poszkodowanej w wyniku wystąpienia powodzi we wrześniu 2024 r.
- 5) środki finansowe na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka otrzymała 1 rodzina zawodowa pochodząca w powiatu wałbrzyskiego. Wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę 1 200,00 zł;
- 6) dodatek z tytułu niepełnosprawności dla 29 dzieci, który wypłacany jest przy świadczeniu na dziecko (dodatek dotyczył wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej). Wydatki opiewały na kwotę 88 634,15 zł. Różnica, między dziećmi które posiadają orzeczenie, a które otrzymują dodatek z tytułu niepełnosprawności wynika z faktu, że 1 dziecko uzyskuje zwiększoną pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej.
- 7) pokrycie niezbędnych wydatków związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu, tą formą wsparcia objęto 1 zawodową rodzinę zastępczą i 1 rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego na łączną kwotę 9 700,00 zł;

2. POROZUMIENIA MIĘDZY POWIATAMI W SPRAWIE POBYTU DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z treścią art. 191 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zachodzi konieczność podpisania przez powiat świdnicki porozumień dotyczących umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2024 powiat świdnicki zawarł **22** porozumień, w tym 12 w sprawie dziecka pochodzącego z innych powiatów a przebywających w rodzinie zastępczej na terenie powiatu świdnickiego oraz 10 w sprawie dzieci pochodzących z terenu powiatu.

W 2024 r. **42** dzieci pochodzących z terenu innych powiatów przebywały w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego.

Zobowiązanie innych powiatów na rzecz powiatu świdnickiego z tytułu opłaty za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w 2024 roku wynosiło **762 076, 48 zł**

Zatem w przeciągu roku sprawozdawczego **54** dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego wychowywało się w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka poza terenem naszego powiatu. Łączna kwota wydatków poniesiona w roku 2024 na ich utrzymanie w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka wyniosła **1 104 414,17 zł**.

Przyczyną umieszczania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem właściwym do ponoszenia wydatków na ich utrzymanie, jest fakt przejścia opieki nad dziećmi przez krewnych zamieszkujących na terenie innych powiatów oraz występowanie z wnioskiem do sądu rejonowego osób przeszkolonych przez ośrodki adopcyjne w zakresie pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub adopcyjnej. W tych rodzinach umieszczane są dzieci, które mają szansę na pobyt w rodzinach adopcyjnych.

Miejsce umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej	Liczba umieszczonych dzieci	Wydatki/ Dochody (w zł)
Dzieci pochodzące z innych powiatów przebywające w rodzinach zastępczych na terenie powiatu świdnickiego	42	762 076, 48 zł
Dzieci pochodzące z terenu powiatu świdnickiego umieszczone w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka na terenie innych powiatów	54	1 104 414,17 zł

Tabela nr 3

Wysokość wydatków i dochodów z ww. tytułu determinowana jest przez liczbę dzieci, ich wiek, ich stan zdrowia oraz rodzaj rodziny zastępczej.

3. PEŁNOLETNI WYCHOWANKOWIE POZOSTAJĄCY W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Możliwość pozostania w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka po uzyskaniu pełnoletniości do ukończenia 25. roku życia, daje pełnoletnim wychowankom zapis art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Warunkiem jest kontynuowanie nauki i wyrażenie zgody przez rodzinę zastępczą lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka.

W trakcie roku sprawozdawczego w dotychczasowych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka przebywało **58** pełnoletnich wychowanków. W zależności od typu:

- **37** pełnoletnich wychowanków przebywało w spokrewnionych rodzinach zastępczych,
- **16** pełnoletnich wychowanków przebywało w niezawodowych rodzinach zastępczych,
- **4** pełnoletnich wychowanków przebywało w rodzinnych domach dziecka.
- **1** pełnoletni wychowanek przebywający w rodzinie zastępczej zawodowej.

W **2024 r.** 18 lat ukończyło **16 dzieci** przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym: **14** osób podjęło decyzję o pozostaniu w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, a pozostałe **2** osób opuściły rodzinną pieczę zastępczą.

W **2024 r.** wydano na rzecz wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej **82** decyzje administracyjnych, w tym:

- w przedmiocie przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania osoby pełnoletniej przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej - **15** decyzji
- w przedmiocie przyznania świadczenia na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania osoby pełnoletniej przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej - **2** decyzje
- w **14** przypadkach wygaszono rodzinie zastępczej decyzję przyznającą świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania osoby pełnoletniej spowodowanych opuszczeniem rodziny lub rezygnacją z nauki pełnoletniego wychowanka
- wydano **2** decyzje zmieniającą formę sprawowanej pieczy zastępczej z rodziny zawodowej na rodzinę niezawodową
- w przedmiocie zmiany decyzji w rodzinnej pieczy zastępczej wydano **45** decyzji (waloryzacja świadczeń)
- wydano **2** decyzje w sprawie uznania świadczeń za nienależnie pobrane
- następstwem pobrania świadczeń pomimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do ich wypłacania, była konieczność wszczęcia **2** postępowań administracyjnych w przedmiocie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń na łączną kwotę **1 860,84 zł** do spłaty wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

4. POMOC DLA OSÓB USAMODZIELNIONYCH Z RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W **2024 r.** pod opieką powiatu świdnickiego pozostawało **35** osób usamodzielnianych z rodzinnej pieczy zastępczej. Łączne wydatki z tego tytułu stanowiły kwotę **233 540,20 zł**. Środki te zostały wykorzystane na: pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz pomoc pieniężną na zagospodarowanie.

Wydano łącznie **57** decyzji w zakresie świadczeń przysługujących osobom usamodzielnianym, w tym:

- **3** osobom wydano decyzję na kontynuowanie nauki
- **5** wychowankom uchylono decyzje w sprawie przyznania ww. pomocy ze względu na skreślenie z listy uczniów/słuchaczy szkoły lub rezygnację z dalszego kontynuowania nauki
- **14** osobom wydano decyzję przyznającą pomoc na usamodzielnienie
- **17** osobom wydano decyzję przyznającą pomoc na zagospodarowanie
- **13** decyzji w zakresie zmiany decyzji (waloryzacja świadczeń)
- **3** osobom wydano decyzję uznające świadczenie za nienależnie pobrane
- **2** osobom usamodzielnianym wydano decyzję w przedmiocie nienależnie pobranych świadczeń na łączną kwotę **1 309,56 zł**. Wszczęte w tej sprawie postępowania były konsekwencją wypłaty świadczeń pomimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do ich wypłacania (tj. zaprzestania kontynuowania nauki przez osobę usamodzielnianą bez zgłoszenia tej zmiany).

Odnosząc się do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, wydatki z tego tytułu w **2024 r.** wyniosły **121 415,20 zł**. Z tej formy wsparcia skorzystało **19** wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku **2024** pomoc pieniężną na usamodzielnienie otrzymało **14** podopiecznych. Łączna kwota przyznanych świadczeń wyniosła **71 893,00 zł**. Pomoc pieniężną na zagospodarowanie otrzymało **17** wychowanków. Łączna kwota przyznanych świadczeń wyniosła **40 232,00 zł**. Środki finansowe zostały wykorzystane m. in. na przeprowadzenie remontu, zakup urządzeń domowych i materiałów niezbędnych do wyposażenia mieszkania, zakup pomocy naukowych, pokrycia kosztów prawa jazdy oraz zakupu auta.

Powyższe informacje obrazuje tabela nr 4.

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	Liczba pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych objętych pomocą	Łączna wysokość świadczeń (w zł)
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	19	121 415,20 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	14	71 893,00 zł
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	17	40 232,00 zł
Razem		233 540,20 zł

Tabela nr 4.

W **2024 r.** nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w formie korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym, które zabezpiecza okresowo potrzeby mieszkaniowe wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

5. ODPLATNOŚĆ SAMORZĄDÓW GMINNYCH ZA ODPLATNOŚĆ SAMORZĄDÓW GMINNYCH ZA POBYT DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W myśl art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości: 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej”.

W oparciu o powyższy zapis gminy partycypowały w kosztach pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w następujących wysokościach:

- 1) Gmina Miejska Świdnica – (82 dzieci) – **588 643,04 zł**,
- 2) Gmina Świebodzice – (54 dzieci) – **287 050,54 zł**,
- 3) Gmina Strzegom – (54 dzieci) – **307 614,17 zł**,
- 4) Gmina Jaworzyna Śląska – (28 dzieci) - **106 399,06 zł**,
- 5) Gmina Żarów – (24 dzieci) – **144 869,16 zł**,
- 6) Gmina Wiejska Świdnica – (26 dzieci) – **157 723,87 zł**,
- 7) Gmina Dobromierz – (9 dzieci) – **48 047,71 zł**,
- 8) Gmina Marcinowice – (7 dzieci) – **39 656,77 zł**.

Razem: **1 680 004,32 zł (284 dzieci)**

Łączne zobowiązania samorządów gminnych stanowią kwotę **2 245 504,04 zł** z czego kwota **1 680 004,32 zł** dotyczyła wypłaconych świadczeń a **565 499,72 zł** wypłaconych wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych, RDD, osób do pomocy oraz rodzin pomocowych oraz kosztów objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora (od 1 lutego 2023 r. w związku z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

6. ODPLATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49) oraz uchwały Nr XXV/193/2016 Rady Powiatu w Świdnicy z dnia 26 października 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2016 r. poz. 4925 z późn. zm.), w 2024 r. **wydano 317 decyzje administracyjne** regulujące odpłatność rodziców biologicznych, za pobyt ich dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z kolejnymi rozstrzygnięciami sądów administracyjnych w kwestii ponoszenia przez rodziców kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej od 2016 r. stosuje się zasadę, że stroną postępowania administracyjnego dotyczącego opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej są oboje rodzice dziecka, a decyzja administracyjna w tym zakresie reguluje prawa i obowiązki obojga. Przeprowadza się więc jedno postępowanie z udziałem obojga rodziców i wydaje jedno rozstrzygnięcie, o którym stanowi art. 104 kpa – skierowane do obojga rodziców dziecka.

Stosując ww. przepisy i uregulowania wydano:

- **151** decyzje o odstąpieniu od ustalenia odpłatności,

- 5 decyzji o odmowie odstąpienia od ustalenia odpłatności,
- 7 decyzji ustalających odpłatność,
- 1 decyzję umarzającą należność pieniężną,
- 1 decyzję o rozłożeniu na raty należności pieniężnej,
- 3 decyzję zmieniającą poprzednio wydane rozstrzygnięcie,
- 149 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie.

W ciągu roku sprawozdawczego wydano **4 postanowienia o podjęciu zawieszonych postępowań** w przedmiocie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Podstawa zawieszenia miała charakter obligatoryjny, gdyż rozpatrzenie spraw i wydanie decyzji uzależnione było od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ.

Łącznie z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej (po pomniejszeniu o część należną gminom partycypującym w kosztach utrzymania dzieci) uzyskano kwotę **39.564,59 zł** oraz **5.966,35 zł** odsetek z tytułu nieterminowych wpłat.

W ciągu roku sprawozdawczego w stosunku do **12 rodziców biologicznych** prowadzono postępowania w sprawie opłaty za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej przy udziale kuratora dla osoby nieobecnej tj. nieznaney z miejsca pobytu. Obowiązek wystąpienia do sądu z wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej nakłada na organ administracji publicznej art. 34 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W myśl art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2013 r. rozpoczęto proces wytaczania powództw o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. W trakcie roku sprawozdawczego z pozwem o alimenty wystąpiono w stosunku do **46 rodziców biologicznych**.

7. PODSUMOWANIE WYDATKÓW/DOCHODÓW NA RODZINNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ

W związku z pobytem dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej wydatki w roku **2024** stanowiły kwotę **7 202 774,93 zł** i przedstawiały się następująco:

- 1) wydatki na świadczenia dla dzieci w wysokości **4 314 424,95 zł**,
- 2) wydatki na wynagrodzenia rodzinnych form pieczy zastępczej w wysokości **1 369 556,58 zł**,
- 3) wydatki na pomoc dla usamodzielnionych wychowanków pieczy rodzinnej w wysokości **233 540,20 zł**,
- 4) wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinnych formach pieczy poza powiatem w wysokości **1 104 414,17 zł**,
- 5) wydatki związane z realizacją Rządowego programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027" w wysokości **102 174,83 zł**,
- 6) wydatki związane z realizacją programu "Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027" w wysokości **78 664,20 zł**.

Uzyskane za **2024** r. dochody stanowią kwotę **3 063 899,39 zł**, na którą składają się:

- 1) odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy w wysokości **39.564,59 zł** oraz **5.966,35 zł** odsetek z tytułu nieterminowych wpłat,

- 2) nienależnie pobrane świadczenia w wysokości **10 359,00 zł oraz 428,93 zł** z tytułu nieterminowych wpłat,
- 3) zobowiązania samorządów gminnych w wysokości **2 245 504,04 zł**,
- 4) zobowiązania innych powiatów za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy na terenie powiatu świdnickiego w wysokości **762 076, 48 zł**.

ROZDZIAŁ III. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

1. POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie Powiatu Świdnickiego w roku 2024 organizowana była przez Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świdnicy, oraz przez Fundację Ziemi Świdnickiej SKSK, która na zlecenie powiatu świdnickiego prowadzi dwie placówki typu socjalizacyjnego Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza Chata „SKSK” oraz jedną placówkę typu rodzinnego Placówce Opiekuńczo -Wychowawczej Chatka „SKSK”. W ubiegłym roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu świdnickiego przebywało łącznie **139** osób, w tym:

- a) Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych objął opieką łącznie 78 dzieci w tym 1 dziecko pochodzące z terenu innego powiatu,
- b) w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych Chata „SKSK” przebywało łącznie 38 dzieci, w tym 1 dziecko pochodzące z terenu innego powiatu,
- c) w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Chatka „SKSK” przebywało łącznie 23 dzieci.

W ubiegłym roku **66** dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem naszego powiatu, tj.:

- Powiat Krasnostawski 6 dzieci
- Powiat Wałbrzyski 13 dzieci
- Powiat Tarnobrzeski 1 dziecko
- Powiat Strzeliński 1 dziecko
- Powiat Wołowski 23 dzieci
- Powiat Przemyśl 3 dzieci
- Powiat Kazimierski 7 dzieci
- Powiat Oleśnicki 7 dzieci
- Powiat Opatowski 1 dziecko (zmiana skierowania w ciągu roku i umieszczenie w Powiecie Kazimierskim)
- Powiat Kaliski 3 dzieci
- Powiat Szydłowiecki 2 dzieci

Liczba dzieci w placówkach Powiatu Świdnickiego w ciągu całego roku	Liczba dzieci w placówkach poza powiatem Świdnickim w ciągu całego roku
139	66

Tabela nr 5

W 2024 roku umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej wymagało **83 dzieci** pochodzących z terenu powiatu świdnickiego.

Liczba dzieci wymagających umieszczenia w pieczy zastępczej w 2024 r.	Liczba dzieci umieszczona w placówkach z 2024 r.	Liczba dzieci do umieszczenia- stan na 31.12.2024 r.
83	0	1
z 2022 r.- 1	12	3
z 2023 r.- 15		

	z 2024 r.- 67	50	17 (w tym 1 osoba w grudniu 2024 r. osiągnęła pełnoletność) zatem do umieszczenia pozostaje 16 dzieci
Razem	83	62	20

Tabela nr 6

Skierowania wydane zostały dla 62 dzieci, w tym dla 12 małoletnich z 2023 r., którzy z powodu braku miejsc w roku poprzednim nie zostali umieszczeni w pieczy zastępczej.

Skierowania wydano do następujących placówek:

- Zespół Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Świdnicy: 20 dzieci
- Chata „SKSK” w Świdnicy, ul. Sikorskiego: 2 dzieci
- Chata „SKSK” w Świdnicy, ul. Wielecka: 6 dzieci
- Chatka „SKSK” w Świdnicy, ul. Kolberga: 12 dzieci
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Wiosna” w Krzydlinie Małej: 15 dzieci
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Oleśnicy: 3 dzieci
- Mieszkanie dla Dzieci i Młodzieży w Kazimierzy Wielkiej: 3 dzieci
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawczych w Nowym Siodle: 2 dzieci
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Łaziskach: 2 dzieci

Różnica pomiędzy liczbą dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy, a liczbą wydanych skierowań wynika z przeniesieniem dzieci do innej placówki opiekuńczo – wychowawczej. W omawianym przypadku dla 2 dzieci przebywających w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego CHATKA SKSK w Świdnicy oraz 1 dziecka przebywającego w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Opatowie, zmienione zostały skierowania do placówki na terenie powiatu kazimierskiego. Zamian miejsca umieszczenia miała na celu połączenie rodzeństwa.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. dla 20 dzieci z powodu braku miejsc w pieczy zastępczej nie sporządzono skierowań.

W roku sprawozdawczym nie umieściliśmy w placówce dziecka pochodzącego spoza Powiatu Świdnickiego.

Zgodnie z art. 191 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: powiat na terenie którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko (...) placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu w wysokości wydatków.

Powiat Świdnicki w roku 2024 zawarł: 34 porozumień w powyższej sprawie. Koszty związane z pobytem pozostałych dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza Powiatem Świdnickim regulowane były na podstawie porozumień zawartych w latach wcześniejszych, bądź bez zawierania porozumień w sytuacjach zgodnych z art. 191 ust. 8, ust. 12 ww. ustawy, na podstawie przesyłanych not obciążeniowych.

Wydatki Powiatu Świdnickiego w związku z pobytem dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w roku 2024 wyniosły **4.522.298,53 zł.**

W ubiegłym roku powiat świdnicki obejmował opieką łącznie 2 dzieci, za które miesięczne wydatki na utrzymanie regulowały inne powiaty, tj.:

- POWIAT GÓROWSKI - 1 dziecko
- POWIAT DZIERŻONIOWSKI - 1 dziecko

Zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Wobec powyższego zobowiązania ww. powiatów względem powiatu świdnickiego przedstawiały się następująco:

- POWIAT GÓROWSKI: 87.952,34 zł

- POWIAT DZIERŻONIOWSKI: 54.453,18 zł

Zobowiązania ww. powiatów w łącznej kwocie 142.405,52 zł.

W ubiegłym roku można było zaobserwować odpływ wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, z następujących powodów:

- 1) usamodzielnienia się wychowanków - 16 osób
- 2) powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych - 18 podopiecznych,
- 3) umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej - 11 dzieci.

2. ODPLATNOŚĆ SAMORZĄDÓW GMINNYCH ZA POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W myśl art. 191 ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej (...) gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiedni wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt. 2 w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.” Stąd też udział gmin w finansowaniu pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przedstawiał się następująco:

- 1) Gmina Miejska Świdnica – 1.031.299,50 zł (55 dzieci)
- 2) Gmina Strzegom – 1.201.918,18 zł (47 dzieci)
- 3) Gmina Świebodzice – 343.163,74 zł (25 dzieci)
- 4) Gmina Dobromierz – 217.570,97 zł (8 dzieci)
- 5) Gmina Żarów – 197.300,88 zł (14 dzieci)
- 6) Gmina Jaworzyna Śląska – 198.701,33 zł (13 dzieci)
- 7) Gmina Marcinowice – 199.335,65 zł (7 dzieci)
- 8) Gmina Wiejska Świdnica – 158.518,53 zł (11 dzieci)

Łączne zobowiązania samorządów gminnych stanowiły kwotę **3.547.808,78 zł.**

3. ODPLATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49) oraz uchwały Nr XXV/193/2016 Rady Powiatu w Świdnicy z dnia 26 października 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2016 r. poz. 4925 z późn. zm.), w 2024 r. **wydano 199 decyzji administracyjnych** regulujących odpłatność rodziców biologicznych, za pobyt ich dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W związku z kolejnymi rozstrzygnięciami sądów administracyjnych w kwestii ponoszenia przez rodziców kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej od 2016 r. stosuje się zasadę,

że stroną postępowania administracyjnego dotyczącego opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej są oboje rodzice dziecka, a decyzja administracyjna w tym zakresie reguluje prawa i obowiązki obojga. Przeprowadza się więc jedno postępowanie z udziałem obojga rodziców i wydaje jedno rozstrzygnięcie, o którym stanowi art. 104 kpa – skierowane do obojga rodziców dziecka.

Stosując ww. przepisy i uregulowania wydano:

- **96** decyzji odstępujących od ustalenia odpłatności,
- **1** decyzję ustalającą odpłatność,
- **1** decyzję o umorzeniu w części należności pieniężnej,
- **1** decyzję odmawiającą rozłożenia na raty należności pieniężnej,
- **4** decyzje zmieniające poprzednio wydane rozstrzygnięcie,
- **1** decyzję wygaszającą poprzednio wydane rozstrzygnięcie,
- **95** decyzji umarzających postępowanie w sprawie.

Łącznie z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej (po pomniejszeniu o część należną gminom partycypującym w kosztach utrzymania dzieci) uzyskano kwotę **30.196,71 zł** oraz **11.774,40 zł** odsetek z tytułu nieterminowych wpłat.

W ciągu roku sprawozdawczego w stosunku do **12 rodziców biologicznych** prowadzono postępowania w sprawie opłaty za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej przy udziale kuratora dla osoby nieobecnej tj. nieznanej z miejsca pobytu. Obowiązek wystąpienia do sądu z wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej nakłada na organ administracji publicznej art. 34 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) „kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok”. W ubiegłym roku tutejsza jednostka wystąpiła do Sądu Rejonowego w Świdnicy III Wydział Rodzinny i Nieletnich z **26** pozwami alimentacyjnymi na rzecz 31 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4. POMOC DLA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH ORAZ PLACÓWEK RESOCJALIZACYJNYCH

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem tutejszego Centrum jest udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom, którzy opuścili placówki opiekuńczo-wychowawcze, zaś w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej PCPR udziela wsparcia pełnoletnim wychowankom opuszczającym młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich. Ww. osobom przysługuje analogiczna pomoc jak wychowankom rodzin zastępczych. W **2024 r.** PCPR udzielił wsparcia **16** pełnoletnim wychowankom, z placówek opiekuńczo-wychowawczych. W 2024 r. wychowankowie placówek resocjalizacyjnych (MOS, MOW, ZP) nie korzystali ze świadczeń wypłacanych przez PCPR. W **2024 r.** pełnoletnim wychowankom ww. typów placówek wypłacono świadczenia w łącznej wysokości: **149 274,00 zł**, w tym:

- 1) pomoc na kontynuowanie nauki w wysokości: **37 986,00 zł**,
- 1) pomoc na usamodzielnienie w wysokości: **93 578,00 zł**,
- 2) pomoc na zagospodarowanie w wysokości: **17 710,00 zł**.

Poniższe tabele obrazują rodzaj udzielonej pomocy dla wychowanków z poszczególnych rodzajów placówek z uwzględnieniem liczby osób oraz poniesionych wydatków.

Tabela nr 7: Rodzaj pomocy oraz wydatki dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych.

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.	Liczba pełnoletnich wychowanków placówek objętych pomocą	Łączna wysokość świadczeń (w zł)
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	6	37 986,00 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	11	93 578,00 zł
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie	8	17 710,00 zł
Razem		149 274,00 zł

Tabela nr 7

W roku **2024** wydano łącznie **33 decyzji** w zakresie świadczeń przysługujących pełnoletnim wychowankom, w tym decyzji regulujących prawo do pomocy na kontynuowanie nauki:

- 5 decyzji przyznających pomoc na kontynuowanie nauki,
- 1 decyzja uchylających przyznaną pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- 4 decyzje zmieniające prawo do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki (waloryzacja świadczeń),
- 2 decyzje uznające pobrane świadczenie za nienależnie pobrane,
- 3 decyzje określające wysokość nienależnie pobranych świadczeń na kontynuowanie nauki na łączną kwotę **2 918,27 zł**. Wszczęte w tej sprawie postępowania były konsekwencją wypłaty świadczeń pomimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do ich wypłacania (tj. zaprzestania kontynuowania nauki przez osobę usamodzielnianą bez zgłoszenia tej zmiany),
- 8 decyzji w przedmiocie przyznania pomocy na zagospodarowanie,
- 10 decyzji przyznających pomoc pieniężną na usamodzielnienie.

W roku **2024 r.** w zakresie korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym nie udzielono pomocy dla osób opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą.

5. MIESZKANIE CHRONIONE DLA OSÓB USAMODZIELNIONYCH Z PIECZY ZASTĘPCZEJ

Mieszkanie chronione przeznaczone jest dla usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, pochodzących z powiatu świdnickiego, którzy nie mają możliwości powrotu do swojej rodziny, nie mogą nadal zamieszkiwać w placówce lub z osobami, które stanowiły rodzinę zastępczą, wymagają wsparcia w procesie usamodzielnienia poprzez umieszczenie w mieszkaniu chronionym.

W roku 2024 r. w dalszym ciągu w strukturze PCPR w Świdnicy funkcjonowało jedno mieszkanie chronione w Świebodzicach, przy Alejach Lipowych. W okresie sprawozdawczym z mieszkania chronionego nie skorzystał żaden z wychowanków z uwagi na remont pomieszczeń.

Wydatki na realizację ww. zadania w 2024 r. stanowiły kwotę **7 290,58 zł**. Środki zostały wykorzystane na opłaty z tytułu czynszu i najmu lokalu, opłaty za media, w tym ogrzewanie, gaz, energię elektryczną, wodę i ścieki.

W roku 2024 nie ustalano odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym z uwagi na brak wychowanków korzystających z tego rodzaju wsparcia.

6. PODSUMOWANIE WYDATKÓW/DOCHODÓW NA INSTYTUCJONALNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ

W związku z pobytem dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wydatki w roku 2024 stanowiły kwotę **13 914 193,26 zł** i przedstawiały się następująco:

- 1) wydatki Zespołu Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych w wysokości 5 717 314,38 zł w tym 251 076,40 zł na realizację Rządowego programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027",
- 2) wydatki związane z umową nr 1/2016 na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej z dnia 5 stycznia 2016 r. zawartą pomiędzy Powiatem a Fundacją Ziemi Świdnickiej „SKSK”, prowadzącą dwie Całodobowe Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze „Chata SKSK” oraz umową nr 4/2021 z dnia 29 czerwca na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego – łączny koszt w wysokości 3 160 886,73 zł oraz dotacja w wysokości 240 000,00 zł na dofinansowanie zakupu inwestycyjnego (nieruchomość przy ul. Wieleckiej),
- 3) dotacja dla Fundacji Ziemi Świdnickiej w wysokości 124 419,62 zł w ramach realizacji Rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”,
- 4) wydatki związane z pobytem dzieci w placówkach poza terenem powiatu świdnickiego w wysokości 4 522 298,53 zł,
- 5) świadczenia pieniężne dla pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w wysokości 149 274,00 zł.

Uzyskane za 2024 r. dochody stanowią kwotę **3 734 480,18 zł**, na którą składają się:

- 1) odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 30.196,71 zł oraz 11.774,40 zł odsetek z tytułu nieterminowych wpłat,
- 2) nienależnie pobrane świadczenia w wysokości 2 053,99 zł, oraz 240,78 zł z tytułu nieterminowych wpłat,
- 3) zobowiązania innych powiatów za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy na terenie powiatu świdnickiego w wysokości 142 405,52 zł
- 4) zobowiązania samorządów gminnych za pobyt dzieci w placówkach w wysokości 3 547 808,78 zł.

7. POTRZEBY W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

- 1) Kontynuowanie działań w zakresie promocji rodzinnej pieczy zastępczej celem pozyskania nowych kandydatów na rodziny zastępcze,
- 2) Organizowanie szkoleń, grup wsparcia, superwizji dla rodzin zastępczych oraz pracowników PCPR,
- 3) Kontynuowanie wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego oraz prawnego dla rodzin zastępczych,
- 4) Udzielanie wsparcia i pomocy osobom pełnoletnim, które opuściły placówki,
- 5) Uruchomienie na terenie powiatu kolejnej placówki typu rodzinnego, celem zabezpieczenia miejsc dla dzieci wymagających opieki i wychowania,

- 6) Kontynuowanie współpracy z podmiotami z sądem, ops, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia i innymi podmiotami wspierającymi dziecko i rodziną,
- 7) Kontynuowanie współpracy z innymi powiatami w zakresie poszukiwania miejsc w pieczy zastępczej,
- 8) Zwiększenie liczby miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

ROZDZIAŁ IV. INTERWENCJA KRYZYSOWA

1. POMOC SPECJALISTYCZNA

Usługi w zakresie interwencji kryzysowej są realizowane przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, zwanym dalej „OIK”. Siedziba OIK znajduje się w Świdnicy przy ul. Żeromskiego 16/8. Ośrodek swoje usługi świadczy od poniedziałku do piątku w godzinach 07:15 – 18:30. Zakres usług obejmuje interwencję kryzysową, wsparcie, poradnictwo, pomoc psychologiczną, pomoc pedagogiczną, pomoc terapeutyczną o charakterze krótkoterminowym oraz konsultacje prawne.

W 2024 roku w OIK, udzielono **1 052 konsultacji**.

W konsultacjach wzięły udział osoby z rozbiorem na poszczególnych specjalistów:

1. wsparcie psychologiczno-terapeutyczne – **171 osoby w tym godziny interwencyjne 11;**
2. poradnictwo pedagogiczne – **103 osoby w tym godziny interwencyjne 25;**
3. poradnictwo interwenta kryzysowego – **45 osób;**
4. poradnictwo prawne – **82 osoby**.

W 2024 r. z pomocy specjalistów OIK skorzystało **350 osób**. Problemy, z którymi zgłaszali się Klienci dotyczyły:

- 1) konfliktów par i małżeństw, problemów rodzinnych i wychowawczych oraz szkolnych;
- 2) stanów depresyjnych, kryzysów emocjonalnych, zdarzeń traumatycznych czy żałoby;
- 3) trudności szkolnych, emocjonalnych, zaburzonych relacji rówieśniczych u dzieci i młodzieży a w pojedynczych przypadkach nawet myśli suicydalnych oraz samookaleceń;
- 4) spraw okołorozwodowych, takich jak władza rodzicielska, alimenty, podział majątku;
- 5) kwestii dziedziczenia, zachowku, rozdzielenia majątkowej.

Ponadto w OIK prowadzono badania pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze wraz z przygotowaniem opinii w tym zakresie.

W ubiegłym roku OIK zacieśniał współpracę z partnerami instytucjonalnymi, tj. Ośrodkami Pomocy Społecznej, Policją, z Sądem Rejonowym – III Wydziałem Rodzinnym, z Prokuraturą Rejonową w Świdnicy, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami w zakresie wsparcia i pomocy.

2. MIESZKANIE INTERWENCYJNE

W 2024 r. przy OIK nadal funkcjonowało Mieszkanie Interwencyjne przy ul. Żeromskiego 16/9 w Świdnicy. Mieszkanie przeznaczone jest dla osób samotnych, osób z dziećmi, rodzin pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, są zagrożone przemocą domową lub są ofiarami przemocy domowej.

W 2024 r. z pobytu w mieszkaniu skorzystały **2 osoby dorosłe i 3 dzieci**. Wszystkie osoby znajdowały się w trudnej sytuacji życiowej lub były ofiarami przemocy. Dwie osoby skorzystały także z pomocy psychologicznej, pedagogicznej lub prawnej, wg indywidualnych potrzeb.

Koszty związane z funkcjonowaniem mieszkania interwencyjnego włączone były w ogólne koszty funkcjonowania OIK.

3. ODDZIAŁYWANIA KOREKCYJNO-EDUKACYJNE

Dzięki uzyskanym środkom rządowym z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w 2024 r., w wysokości **21.000,00 zł.** kontynuowano realizację Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową. Przeprowadzono oddziaływania dla dwóch grup beneficjentów, tj.:

- I Edycję dla Rodziców stosujących przemoc wobec dzieci,
- I Edycję dla Osób stosujących przemoc wobec dorosłych członków rodziny.

W trakcie realizacji programu odbyły się konsultacje indywidualne w wymiarze 23 h (13 h dla Rodziców stosujących przemoc wobec dzieci i 10 h dla Osób stosujących przemoc wobec dorosłych członków rodziny), w których uczestniczyło łącznie 12 mężczyzn i 11 kobiet. Ostatecznie w częściach warsztatowych (grupowych) uczestniczyło łącznie 21 osób, które podpisały kontrakty. Wg wytycznych program zakończyło 7 uczestników dla Osób stosujących przemoc wobec dorosłych członków rodziny i 9 uczestników dla Rodziców stosujących przemoc wobec dzieci. Zrealizowano 120 h zajęć grupowych (60 h każda z dwóch grup). Uczestnikom przekazano informacje teoretyczne na temat zachowań przemocowych i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Część korekcyjna ukierunkowana była na zdobycie umiejętności zaprzestania przemocy, trening umiejętności społecznych oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego. Podczas zajęć grupowych i na ich zakończenie, została przeprowadzona ankieta ewaluacyjna.

W trakcie trwania programu i po jego zakończeniu prowadzono monitoring efektów poprzez dwa elementy, tj. kontakt bezpośredni i telefoniczny z uczestnikami oraz przeprowadzono ankietę końcową z beneficjentami oddziaływań. Ponadto OIK dwukrotnie wystąpił na piśmie do OPS-ów i Policji w sprawie funkcjonowania uczestników w środowisku zamieszkania. Monitoring dotyczył także uczestników Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową poprzednich edycji, tj. w latach 2021 - 2023. Łącznie monitoringiem zostało objętych **27 osób** (mniejsza ilość osób monitorowanych w porównaniu z poprzednim rokiem wynika ze zmiany treści Programu – aktualnie monitoring dot. jedynie osób, które ukończyły Program).

Ponadto 28.08.2024 r. Rada Powiatu w Świdnicy Uchwałą nr IV/35/2024 przyjęła Powiatowy Program Psychologiczno-Terapeutyczny dla Osób Stosujących Przemoc Domową w Powiecie Świdnickim na lata 2024 – 2027. Jednakże nie był realizowany w 2024 r., gdyż dofinansowanie ww. Programu ze środków rządowych, nastąpiło zbyt późno, aby niniejsze zadanie było zrealizowane zgodnie z wymogami merytorycznymi. Planuje się realizację zadania w 2025 r.

4. PROGRAMY

W 2024 r. obowiązywały 4 programy dotyczące obszaru przeciwdziałania przemocy, tj.:

- 1) Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w powiecie świdnickim na lata 2023-2027;
- 2) Powiatowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2024-2027;
- 3) Powiatowy program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2022- 2024;

- 4) Powiatowy Program Psychologiczno-Terapeutyczny dla osób stosujących Przemoc Domową w Powiecie Świdnickim na lata 2024-2027.

W 2024 r. rozpoczęto prace nad przygotowaniem nowego Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025-2027, poprzez rozpoczęcie przygotowania diagnozy.

Podsumowanie wydatków na działalność OIK.

Łączne koszty podejmowanych działań w ramach interwencji kryzysowej w 2024 r. stanowiły kwotę **672 793,96 zł** w tym **22 417,47 zł** dotacja w ramach Rządowego programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027" na którą składają się koszty związane z:

- 1) wynagrodzeniem pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, umowę zlecenie oraz pochodne od wynagrodzeń,
- 2) koszty administracyjne OIK i eksploatacji mieszkania interwencyjnego.

5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

W 2024 roku realizowano:

- a) podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników OIK poprzez udział w działaniach edukacyjnych, tj.:
 - Szkolenie: „Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży wraz z zagadnieniami więzi i przywiązania” – 2 osoby;
 - Szkolenie: „Depresja i samobójstwa wśród dzieci i młodzieży” – 1 osoba;
 - Szkolenie: „Dziecko jako osoba doznająca i świadek przemocy domowej w procedurze Niebieskie Karty. Procedura udzielenia dziecku ochrony w związku z przemocą domową na podstawie art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej” – 2 osoby;
 - Konferencja: „(Od)Cienie traumy – 2 osoby;
 - Szkolenie: „Opieka nad osobami, które doświadczyły przemocy seksualnej – 2 osoby;
 - Seminarium z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: „Aspekty psychologiczne i prawne” Stowarzyszenie Niebieska Linia – 1 osoba;
 - Konferencja: „Rola Ośrodków Interwencji Kryzysowej w środowisku lokalnym” – 1 osoba;
 - Szkolenie: „Procedura Niebieskie Karty. Standardy ochrony małoletnich. Jak zatrzymać przemoc w rodzinie” – 2 osoby;
 - Studium: „Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej I-go stopnia” (90h) – 1 osoba;
 - Szkolenie: „Jak dbać o siebie pomagając innym – trening relaksacyjny nowoczesną terapią VR” – 1 osoba;
 - Szkolenie: „Śmiechoterapia – jako element przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu” – 2 osoby;
- b) współpracę z Zespołem ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w zakresie realizacji wsparcia dla rodzin zastępczych (udostępnienie pomieszczeń dla psychologów, pedagogów, doradcy zawodowego, do prowadzenia Superwizji i Grupy Wsparcia dla rodzin zastępczych oraz spotkań dla rodziców biologicznych z dziećmi, umieszczonymi w pieczy zastępczej);

- c) zrealizowano oddziaływania korekcyjno - edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, tj. I Edycja/2024 dla Rodziców stosujących przemoc wobec dzieci oraz I Edycja/2024 dla Osób stosujących przemoc wobec dorosłych członków rodziny;
- d) udzielano wsparcia w formie poradnictwa prowadzonego przez interwenta kryzysowego;
- e) prowadzono działania profilaktyczne poprzez organizację „Szkół dla Rodziców i Wychowawców” (III Edycja dla 3 grup po 15 osób);
- f) uczestniczono w trzech kampaniach, tj.:
 - 1. **„Nigdy byś się nie spodziewał”** – kampania społeczna przygotowana przez Państwową Komisję ds. przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15. Celem kampanii było poszerzenie wiedzy oraz pogłębienie świadomości zjawiska wykorzystania seksualnego dzieci w Polsce. Zgodnie z rekomendacją Państwowej Komisji umieszczono materiały związane z kampanią na stronach internetowych Powiatu, PCPR oraz na stronie na Facebook’u „Profesjoniści z sercem”;
 - 2. **Ogólnopolskiej Kampanii „Dzieciństwo bez przemocy”** zainicjowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę. W ramach Kampanii przeprowadzono warsztaty edukacyjne dla 125 uczniów – 7 klas, Zespołu Szkół Budowlano – Elektrycznych w Świdnicy oraz Zespołu Szkół Rolnicze Centrum w Mokrzeszowie pt. „Reagujemy – nie krzywdzimy”;
 - 3. **Ogólnopolskiej Kampanii „19 Dni Przeciwno Przemocy i Krzywdzeniu Dzieci i Młodzieży”**. Inicjatorem ww. kampanii jest Fundacja po Drugie z Warszawy. W ramach kampanii:
 - zaproszono do udziału w Kampanii: 8 OPS-ów, Komendę Powiatową Policji, szkoły ponadpodstawowe i placówki opiekuńczo - wychowawcze, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej;
 - rozdysponowano 3000 ulotek przygotowanych przez PCPR w Świdnicy. Beneficjentami ulotek było: 8 OPS-ów funkcjonujących w powiecie, Komenda Powiatowa Policji w Świdnicy, 12 zespołów szkół ponadpodstawowych i placówek, 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze, Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Świdnicy, Urzędy miast i gmin, które rozdysponowały ulotki wśród 47 szkół podstawowych, 7 przychodni w Świdnicy, 3 warsztaty terapii zajęciowej, Prokuratura Rejonowa , Sądy oraz 3 Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej;
 - przeprowadzono warsztaty pt. „Ej, to nie jest żart. To jest przemoc” dla uczniów: Zespołu Szkół Budowlano – Elektrycznych w Świdnicy w których wzięło udział 6 klas, tj. 154 uczniów i 6 nauczycieli, LO i Zespołu Szkół w Strzegomiu w których wzięło udział łącznie 11 klas i 193 uczniów oraz 8 nauczycieli;
 - przeprowadzono pogadankę z seniorami na temat przemocy, tj. z Uniwersytetem III Wieku w Dobromierzu w której wzięło udział 9 słuchaczy;
- g) zorganizowano Konferencję w dniu 14 listopada 2024 r. pt. **„(Od)cienie traumy”** dla 170 uczestników, którymi byli w szczególności pracownicy placówek odpowiedzialnych w powiecie za dobrostan naszych dzieci i dorosłych. Prelegentami podczas konferencji byli pan Tomasz Bilicki – pedagog, psychoterapeuta, interwent kryzysowy, doświadczony psychotraumatolog oraz pani Agnieszka Mościcka-Teske – dr nauk humanistycznych z zakresu psychologii, psychotraumatolog, psychoterapeuta, interwent kryzysowy, kierownik zakładu psychologii klinicznej i zdrowia na Uniwersytecie SWPS w Poznaniu;
- h) nawiązano współpracę z Powiatem Lubąńskim celem zapewnienia miejsc dla samotnych matek i kobiet w ciąży (2 miejsca od stycznia 2025 r.).

W ramach działań OIK umieszczano merytoryczne informacje na stronie internetowej PCPR, Starostwa Powiatowego, na stronie na Facebook'u „Profesjoniści z sercem” oraz na portalu www.swidnica24.pl.

6. POTERZEBY W ZAKRESIE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

- a) zapewnienie mieszkańcom z terenu powiatu świdnickiego, doznających przemocy domowej całodobowego, okresowego pobytu w ośrodku wsparcia;
- b) prowadzenie wsparcia dla dzieci i młodzieży w siedzibie OIK wg potrzeb;
- c) poszerzenie usług psychologicznych w formie wsparcia i terapii krótkoterminowej dla dzieci i młodzieży;
- d) poszerzenie kadry OIK o specjalistę – pedagoga pracującego w pełnym wymiarze etatowym celem prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” oraz prowadzeniem stałej współpracy z Zespołami Interdyscyplinarnymi (zrealizowano w 2025 r.);
- e) przyjęcie nowego Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2025-2027;
- f) rozwój oddziaływań profilaktyczno-edukacyjnych dla seniorów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez współpracę z Uniwersytetem III Wieku oraz Klubami Seniora;
- g) realizacja oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową (jedna edycja);
- h) realizacja oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, tj. dla rodziców stosujących przemoc wobec dzieci (dwie edycje) oraz osób stosujących przemoc wobec dorosłych członków rodziny (jedna edycja);
- i) kontynuowanie funkcjonowania mieszkania interwencyjnego;
- j) realizacja czterech edycji „Szkoły dla Rodziców i Wychowawców”;
- k) realizacja programów wzmacniających kompetencje wychowawcze oraz programów profilaktycznych, poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych;
- l) kontynuowanie pomocy w formie grupy wsparcia dla kobiet o charakterze otwartym;
- m) kontynuowanie współpracy z podmiotami działającymi w obszarze wsparcia rodziny oraz prowadzenie specjalistycznego wsparcia w OIK;
- n) podnoszenie standardów w gabinetach specjalistycznych OIK, w których realizowane jest wsparcie (wymiana mebli, narzędzi badawczych, pomocy dydaktycznych itp.);
- o) udział pracowników OIK w szkoleniach związanych z poszerzaniem wiedzy o nowych uregulowaniach prawnych dotyczących przemocy domowej oraz podnoszących kompetencje, szczególnie w zakresie interwencji kryzysowej;
- p) udział OIK w kampaniach społecznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;
- q) rozwój oddziaływań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu świdnickiego poprzez współpracę z placówkami oświatowymi.

ROZDZIAŁ V. WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie powiatu funkcjonują dwa domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Dom Pomocy Społecznej w Jaskulinie przyjmuje osoby dorosłe, natomiast Dom w Świebodzicach świadczy usługi dla dzieci i młodzieży.

Zgodnie z treścią art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej wydaje decyzje o umieszczeniu w domu, a w razie niemożności umieszczenia z powodu braku wolnych miejsc powiadamia osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Do tutejszego Centrum wpłynęło 17 wniosków z prośbą o umieszczenie w domu w Świebodzicach (9) i w Jaskulinie (8). Z uwagi na wolne miejsca i możliwość natychmiastowego umieszczenia wydano łącznie 10 decyzji o umieszczeniu, w tym 6 decyzji do placówki w Świebodzicach oraz 4 decyzje do placówki w Jaskulinie. Ponadto z uwagi na brak przesłanek ustawowych 6 osobom odmówiono przyjęcia a 1 wpisano na listę osób oczekujących (Jaskulin). Wolne miejsca domach pozyskano wskutek zgonu mieszkańców oraz przeniesienia do innej placówki.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. W stosunku do osób umieszczonych na podstawie skierowania wydanego przed 1 stycznia 2004 r. decyzje o odpłatności wydaje starosta właściwy ze względu na położenie domu.

W 2024 r. zobowiązanych do wnoszenia opłaty było 59 osób - 11 osób z Domu w Świebodzicach i 48 osoby z Domu w Jaskulinie.

W związku z waloryzacją świadczeń ZUS dokonano 59 zmian decyzji ustalającej wysokość odpłatności mieszkańca domu pomocy społecznej oraz zrobiono 1 zmianę na skutek pozyskania dodatkowego dochodu przez mieszkańca domu. Weryfikacji sytuacji dochodowej dokonano na podstawie wywiadów środowiskowych przekazanych przez placówki.

Ponadto w związku z weryfikacją kryteriów dochodowych przez Radę Ministrów, dokonano 9 zmian decyzji o opłacie, w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy.

2. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

Na terenie powiatu funkcjonuje ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Ośrodek jest jednostką wsparcia dziennego prowadzoną przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Świdnicy na zlecenie Powiatu Świdnickiego.

W roku 2024 wydano 2 decyzje o skierowaniu dla osób, które po raz pierwszy wystąpiły o skierowanie do domu. Miejsca pozyskano w związku z rezygnacją uczestników (3). W oparciu o sporządzone przez zespół wspierająco – aktywizujący indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego dla uczestników, koniecznym było wydanie 47 decyzji o skierowaniu na kolejny rok. Podpisano 1 porozumienie z Powiatem Wrocławskim w którym Powiat Świdnicki wyraża zgodę na pobyt dzienny jednego uczestnika w Środowiskowym Domu Samopomocy w Świdnicy. Ze względu na podpisane porozumienie Powiat Wrocławski wydał decyzję o skierowaniu 1 osoby do Środowiskowego Domu Samopomocy w Świdnicy.

Koszty prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w 2024 r. stanowił kwotę 1 852 634,52 zł w tym 93 171,00 zł dotacja na realizację Rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” w wysokości 1 000,00 zł.

3. MIESZKANIE TRENINGOWE

W 2024 r. na zlecenie powiatu prowadzone były działania zmierzające do usamodzielnienia osób niepełnosprawnych intelektualnie poprzez prowadzenie treningów:

- 1) kształtowania umiejętności w zakresie samoobsługi,
- 2) prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 3) pełnienia funkcji społecznych,
- 4) wykorzystywania w sposób konstruktywny czasu wolnego.

Wykonawcą ww. działań było Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną koło w Świdnicy. Realizacja zadania publicznego pn.: „Przeprowadzenie na terenie powiatu świdnickiego w 2024 roku działań treningowych zmierzających do usamodzielnienia osób niepełnosprawnych intelektualnie” która została powierzona ww. podmiotowi po uprzednio przeprowadzonym konkursie. Projekt był realizowany w okresie od 01 sierpnia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. W projekcie wzięło udział 30 uczestników z terenu powiatu świdnickiego, którzy ukończyli 18 rok życia z orzeczoną niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz zaburzeniami psychicznymi, będących uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej i Środowiskowego Domu Samopomocy w Świdnicy- PSONII Koło w Świdnicy. Działania na rzecz ww. grupy podopiecznych odbyły się w trzech 2- dniowych turnusach . Z przedłożonego przez Zleceńbiorcę sprawozdania z realizacji ww. zadania wynika, że przeprowadzone działania rozwinęły i wzmocniły kompetencje społeczne podopiecznych oraz przygotowały beneficjentów do funkcjonowania w życiu bez opieki rodziców/opiekunów przy wsparciu asystentów- usamodzielnienie się ich jest długotrwałym procesem, a ich funkcjonowanie zawsze będzie wymagało wsparcia.

Całkowity koszt realizacji zadania w okresie od 23 sierpnia 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku wyniósł **63 310,44 zł** z tego środki pochodzące z dotacji powiatu to kwota **60 000,00 zł**, środki własne podmiotu- **3 310,44 zł**. Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową a środki finansowe pochodzące z budżetu powiatu zostały wykorzystane zgodnie z celem, na który zostały przyznane.

4. ZAKŁADY OPIEKUŃCZO – LECZNICZE

Na podstawie porozumień zawartych pomiędzy powiatem świdnickim a Zakładami Leczniczo - Opiekuńczymi dla Dzieci w Piskowicach i Jastrzębiu – Zdroju oraz Ośrodkiem Leczniczo-Rehabilitacyjnym w Kamieńcu w 2024 roku przebywało 3 dzieci. Odpłatność za wyżywienie i zakwaterowanie wynosiła **160.809,54 zł**.

5. ZADANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON

Na zadania z zakresu rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami Powiat Świdnicki otrzymał kwotę **7 338 146,00 zł**, z tego na rehabilitację społeczną wykorzystano **7 037 623,24 zł** (w tym **3 706 560,00 zł** z przeznaczeniem na działalność WTZ w Mokreszowie, Świdnicy i Strzegomiu), na rehabilitację zawodową **299 625,12 zł**, co łącznie daje kwotę **7 337 248,36 zł** jako środki wykorzystane.

Do PFRON zwrócono środki w wysokości 897,64 zł pochodzące z 3 zadań:

- 1) dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (1,00 zł),
- 2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (170,55 zł),
- 3) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami (726,09 zł).

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych od wykorzystanych środków PFRON realizatorom zadań

przysługuje prowizja w wysokości 2,5% na pokrycie kosztów obsługi zadań. W 2024 r. była to kwota 183.431,00 zł.

Na podstawie art. 35 a ust. 2. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizuje PCPR natomiast zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej PUP. Wobec powyższego sprawozdanie szczegółowo odnosi się do zadań realizowanych przez PCPR, a ich przebieg przedstawia się następująco:

1) dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;

Na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów turnusach rehabilitacyjnych Rada Powiatu w Świdnicy przeznaczyła **kwotę 577 272,00 zł**. W trakcie roku przyjęto **558** wniosków osób niepełnosprawnych i ich opiekunów o dofinansowanie turnusu rehabilitacyjnego. Szczegółowe rozliczenie zadania obrazuje poniższa tabela.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób które uzyskały dofinansowanie/skorzystały	Wysokość wydatkowanych środków PFRON na turnusy rehabilitacyjne w zł	Wysokość środków PFRON określona uchwałą Rady Powiatu (w zł)
Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych	558	314/298	577 271,00	577 272,00 (środki niewykorzystane 1,00 zł)

Tabela nr 8

Wśród osób, które skorzystały z dofinansowania należy wymienić:

- 1) dorosłe osoby niepełnosprawne – 192 osoby,
- 2) dorosłe osoby niepełnosprawne z ZPCH – 3 osoby,
- 3) opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych – 72 osoby,
- 4) dzieci i młodzież niepełnosprawną – 16 osób,
- 5) opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 15 osób.

Pozostałe wnioski nie uzyskały dofinansowania z następujących powodów:

- rezygnacja wnioskodawcy z uzyskanego dofinansowania (16 wniosków),
- odmowa przyznania dofinansowania dla osób, które uzyskały pomoc w 2023 roku (244 wnioski).

2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami;

Na realizację ww. zadania Rada Powiatu w Świdnicy przeznaczyła środki w wysokości **1 023 915,42 zł**. na:

a) likwidację barier architektonicznych:

W 2024 r. przyjęto 36 wniosków osób niepełnosprawnych o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, złożonych na kwotę **1 028 184,18 zł**, z czego 29 rozpatrzono pozytywnie. Podpisano 29 umów. Ostatecznie rozliczono 22 umowy na łączną kwotę **415 757,48 zł**. Różnica między podpisanymi umowami a liczbą rozliczonych umów wynika z:

- 1) rozwiązania umowy za porozumieniem stron - 1 osoba,
- 2) zgonu wnioskodawcy - 1 osoba,
- 3) rezygnacji wnioskodawców po podpisaniu umowy z uwagi na brak wkładu własnego - 5 osób.

Pozostałe wnioski nie uzyskały dofinansowania z następującego powodu:

- rezygnacja wnioskodawcy z dofinansowania z powodu braku środków finansowych na wkład własny (3 wnioski),
- odmowa przyznania dofinansowania, wnioski nie spełniały przesłanek do przyznania dofinansowania (3 wnioski),
- wnioskodawca wycofał wniosek po jego złożeniu (1 wniosek).

b) likwidację barier technicznych i w komunikowaniu się:

W 2024 r. złożono **103** wnioski złożonych na kwotę **555 755,97 zł** na likwidację barier technicznych oraz **24** wnioski złożonych na kwotę **131 436,21 zł**, na likwidację barier w komunikowaniu się. Spośród 127 wniosków **117** zostało rozpatrzonych pozytywnie, przy czym podpisano i rozliczono 112 umów.

Pozostałe wnioski (15 szt.) nie zostały zrealizowane z uwagi na :

- niespełnienie przez wnioskodawców wymogów formalnych (7 wniosków),
- rezygnacji wnioskodawcy po złożeniu wniosku (5 wniosków),
- nieuzupełnienie wniosku w terminie (1 wniosek),
- rozwiązanie umowy, wnioskodawca nie zakupił sprzętu w wyznaczonym terminie (1 wniosek),
- zgon wnioskodawcy po podpisaniu umowy (1 wniosek).

Podsumowując w 2024 r. w trakcie roku zrealizowano:

- 22 umowy na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych na kwotę 415 757,48 zł,
- 19 umów na dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się na kwotę 92 699,54 zł,
- 93 umowy na dofinansowanie do likwidacji barier technicznych na kwotę 514 732,31 zł.

Rozliczenie środków PFRON obrazuje tabela nr 9.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozstrzygniętych/zrealizowanych	Wysokość środków finansowych PFRON wykorzystanych na realizację zadania (w zł)	Wysokość środków finansowych PFRON określona uchwałą Rady Powiatu (w zł)
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych u indywidualnych osób niepełnosprawnych	35	29/22	415 757,48	1 023 915,42 (środki niewykorzystane 726,09 zł)
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych	24	19/19	92 699,54	
Dofinansowanie likwidacji barier technicznych osób niepełnosprawnych	103	98/93	514 732,31	
		RAZEM	1 023 189,33	

Tabela nr 9

3) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami;

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania składa się wnioski o ww. zadanie.

Przyjęto 6 wniosków na kwotę **39 096,00 zł**. Zgodnie z przyjętymi i zatwierdzonymi przez Zarząd Powiatu kryteriami dofinansowaniu podlegały wszystkie złożone i kompletne wnioski. W ramach posiadanych środków finansowych PFRON, 6 wniosków zostało pozytywnie rozpatrzonych. Zrealizowano 6 umów na kwotę **30 773,46 zł**.

Dofinansowanie otrzymały następujące podmioty: PSONI w Świdnicy-1, Świdnickie Stowarzyszenie Amazonki- 1, Stowarzyszenie „Bliżej Ciebie” w Świdnicy- 2, Koło Towarzystwa TPD w Strzegomiu- 2.

Rozliczenie środków PFRON obrazuje tabela nr 10.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozstrzygniętych/ zrealizowanych	Wysokość środków PFRON wykorzystanych na realizację zadania (w zł)	Wysokość środków PFRON określona uchwałą Rady Powiatu (w zł)
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	6	6/6	30 773,46	30 773,46

Tabela nr 10

4) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze;

Zgodnie z uchwałą Rady Powiatu w Świdnicy na realizację powyższego zadania przekazano kwotę **1 700 000,00 zł**.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania składa się wnioski o zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej. W ramach zadania została podpisana 1 umowa na kwotę 12 063,32 zł, ale nie została ona zrealizowana z uwagi na rezygnację strony z przyznanego dofinansowania.

Przyjęto 21 indywidualnych wniosków ON na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny. 12 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie. Na podstawie zrealizowanych umów wypłacono dofinansowania na kwotę **23 097,80 zł**. Dofinansowaniu podlegały: sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem, drabinki gimnastyczne, rowery stacjonarne, wioślarz, stół do masażu, piłki gimnastyczne, taśmy i linki, różnego rodzaju sprzęt do integracji sensorycznej (np. place zabaw, mosty, liny).

9 wniosków zostało rozpatrzonych negatywnie z uwagi na:

- 1) brak podstaw prawnych (4),

- 2) 2 wnioski dotyczyły innego zadania,
- 3) 1 wniosek -zgon osoby niepełnosprawnej,
- 4) 1 wniosek z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego ,
- 5) 1 wniosek wycofany.

W ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyjęto **1060** wniosków. Pozytywnie rozpatrzonych zostało **970** wniosków, a środków PFRON wypłacono łącznie na kwotę **1 676 731,65 zł**.

90 wniosków rozpatrzono negatywnie. Wyjaśnieniem ww. sytuacji są następujące okoliczności:

- 1) wyczerpanie się puli środków finansowych przeznaczonych na realizację ww. zadania – 15 wniosków,
- 2) przekroczenie kryterium dochodowego – 18 wniosków,
- 3) w 15 przypadkach dofinansowanie anulowano z uwagi na niedostarczenie dokumentów rozliczeniowych,
- 4) 16 osób zmarło przed rozpatrzeniem wniosku,
- 5) 1 osoba zmarła po rozpatrzeniu wniosku,
- 6) 5 osób nie uzupełniło braków w wyznaczonym terminie,
- 7) 6 osób zrezygnowało z przyznanego dofinansowania,
- 8) 3 osoby zrezygnowały po złożeniu wniosku,
- 9) 5 osób nie posiadało aktualnego orzeczenia o niepełno-sprawności,
- 10) 4 osoby zakupiły przedmiot przed uzyskaniem orzeczenia,
- 11) 1 osoba zakupiła wyrób medyczny bez udziału środków z NFZ,
- 12) 1 wniosek z uwagi na miejsce zamieszkania osoby został przekazany do innego powiatu.

Rozliczenie środków PFRON przedstawia tabela nr 11.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych i zrealizowanych	Wysokość środków PFRON wykorzystanych na realizację zadania (w zł)	Wysokość środków PFRON określona uchwałą Rady Powiatu (w zł)
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla indywidualnych osób niepełnosprawnych	21	12	23 097,80	1.700.000,00 (środki niewykorzystane 170,55 zł)
Dofinansowanie do zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych	1060	970	1 676 731,65	
Razem			1.699.829,45	

Tabela nr 11

6. REHABILITACJA ZAWODOWA- dane z PUP

Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu przeznaczono kwotę **299 625,12 zł**. Środki te przeznaczono na:

- a) wyposażenie **4** stanowisk pracy zorganizowanych dla osób niepełnosprawnych – **189 900,- zł**,
- b) jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub podjęcia działalności w formie spółdzielni socjalnej dla **2** osoby – **97 300,00 zł**,

- c) finansowanie wydatków na instrumenty rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu dla 2 osoby – 12 725,12 zł.

7. PROGRAM CELOWY „AKTYWNY SAMORZĄD”

W 2024 r. Powiat Świdnicki kontynuował realizację programu „Aktywny samorząd”. Program skierowany był do osób z niepełnosprawnością, a jego głównym celem było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji.

Na realizację programu w 2024 r. otrzymano **566 041,15 zł**.

W ramach ww. kwoty, zgodnie z zapisami umowy, realizator zadania otrzymał środki finansowe na jego obsługę, promocję i ewaluację programu.

Zgodnie ze zmianami w procedurach realizacji programu, wprowadzonymi Uchwałą nr 71/2016 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 7 grudnia 2016r., termin realizacji programu został przedłużony do dnia 15 kwietnia 2025 r. Wobec powyższego środki finansowe przekazane na realizację programu nie zostały na dzień sporządzenia sprawozdania rozliczone.

W ramach ww. zadania złożonych zostało 128 wniosków, z czego 111 zostało rozpatrzonych pozytywnie. 12 wniosków otrzymało negatywną weryfikację formalną, 3 osoby wycofały wniosek w SOW, 1 osoba zrezygnowała z pomocy przed podpisaniem umowy, natomiast 1 osoba zmarła przed wydaniem decyzji.

Na dzień 31 grudnia 2024r. podpisano 78 umów, z czego zrealizowano 66. W ramach Obszaru E, który nie wymaga podpisania umowy, pozytywnie zrealizowano 27 wniosków.

Łączna kwota wypłat to 435 016,08 zł. Pozostała kwota przyznana przez PFRON, zgodnie z założeniami programu, będzie wydatkowana do 15 kwietnia 2025 r.

Wykorzystanie środków PFRON obrazuje tabela nr 12.

Nazwa programu	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie/ zrealizowanych na dzień 31.12.2024 r.	Wysokość środków PFRON wykorzystanych na realizację zadania na dzień 31.12.2024 r. (w zł)	Wysokość środków PFRON (w zł) na merytoryczny zakres
Program „Aktywny samorząd” I i II moduł	128	111/93	435 016,08	532.404,77

Tabela nr 12

W ramach programu udzielono następujących form pomocy:

Moduł I:

- 1) 3 osoby otrzymały pomoc w zakupie oraz montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- 2) 2 osoba otrzymały pomoc w uzyskaniu prawa jazdy,
- 3) 12 osób uzyskało pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- 4) 1 osoba uzyskała pomoc do szkolenia z obsługi nabytego sprzętu elektronicznego,
- 5) 7 osób uzyskało pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 6) 1 osoba uzyskała pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka o napędzie elektrycznym,

- 7) 3 osoby otrzymały pomoc do oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego lub do zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 8) 1 osoba otrzymała pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dofinansowanie kosztów pobytu dziecka w przedszkolu,
- 9) 27 osób otrzymało dodatek na opłaty za energię elektryczną w związku z użytkowaniem koncentratora tlenu lub respiratora.

Moduł II: 54 wniosków na pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

8. PROGRAM CELOWY „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”

W dniu 14 listopada 2024 r. Powiat Świdnicki Modułu przystąpił do realizacji programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. W wyniku realizacji ww. programu 21 osób niepełnosprawnych z Powiatu Świdnickiego (Miasto Świdnica: 1, Gmina Świdnica: 7, Gmina Dobromierz: 4, Gmina Strzegom: 8, Gmina Marcinowice: 1) otrzymało pomoc finansową w łącznej wysokości 42 000,00 zł. Zgodnie z zasadami programowymi jednostkowa wartość pomocy dla osoby niepełnosprawnej, która została poszkodowana w wyniku powodzi w 2024 r. stanowiła kwotę 2 000,00 zł.

9. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Na dzień 31.12.2024 r. na terenie powiatu świdnickiego funkcjonowały 3 warsztaty terapii zajęciowej o łącznej ilości miejsc 110.

Pierwszy z nich działający w Mokrzeszowie. Większość uczestników to osoby z niepełnosprawnością intelektualną, jednakże u wielu z nich występują liczne niepełnosprawności sprzężone. Drugi warsztat jest prowadzony przez Stowarzyszenie „Bliżej Ciebie” przy Zespole Szkół Specjalnych - Warsztat Terapii Zajęciowej w Świdnicy. Ostatnim z utworzonych i działających na terenie naszego powiatu jest Warsztat Terapii Zajęciowej w Strzegomiu. Organem prowadzącym jest Gmina Strzegom.

W 2024 r. całkowity koszt funkcjonowania warsztatów stanowił kwotę **4 257 501,77 zł** z tego środki PFRON – **3 706 560,00 zł** środki finansowe powiatu **411 840,00 zł**, środki własne podmiotów prowadzących WTZ **139 101,77 zł**.

10. DOLNOŚLĄSKI PROGRAM POMOCY UCZNIOM NIEPEŁNOSPRAWNYM „SPRAWNY UCZEŃ”

W 2024r. Powiat Świdnicki przystąpił do projektu „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny uczeń”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.

Celem projektu jest zmiana postrzegania uczniów z niepełnosprawnością przez umożliwienie im realizacji obowiązku nauki/obowiązku szkolnego w sposób jak najbardziej zbliżony do uczniów w pełni sprawnych oraz umożliwienie autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, poprzez udzielenie jedno-razowych stypendiów na cele związane z edukacją. Stypendia adresowane są do uczniów z niepełnosprawnością uczęszczających do szkół podstawowych i ponadpodstawowego

(z wyłączeniem szkół policealnych), zamieszkujących na terenie powiatów województwa dolnośląskiego, uczestniczących w projekcie jako partnerzy.

W powiecie świdnickim zaplanowano udzielenie 98 stypendiów, po 49 w dwóch edycjach projektu. W 2024r. podpisano 49 umów stypendialnych i wypłacono stypendia na łączną kwotę **122. 00,00 zł**. Pozostałe stypendia zostaną udzielone po przeprowadzeniu naboru wniosków w drugiej edycji projektu tj. w 2025 r.

11. POTRZEBY W ZAKRESIE WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- 1) Zwiększanie dostępności osób z niepełnosprawnościami, w szczególności dla osób zaburzonych psychicznie, do różnych form wsparcia dziennego.
- 2) Prowadzenie ścisłej współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie wprowadzania nowych form wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
- 3) Upowszechnianie informacji o działaniach realizowanych na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
- 4) Realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami oraz programów celowych PFRON.
- 5) Kontynuowanie działań zmierzających do usamodzielniania się osób niepełnosprawnych intelektualnie.
- 6) Przystosowanie siedziby PCPR do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

ROZDZIAŁ VI. POMOC NA RZECZ REPATRIANTÓW

W oparciu o zapisy art. 17 ust. 6 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 1105) do Tutejszego Centrum w 2024 roku wpłynęły **2** decyzje Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji w sprawie przyznania pomocy repatriantowi i jego członkom najbliższej rodziny na łączną kwotę 76.901,78 zł.

W uwagi na ograniczenia budżetowe w roku 2023, w roku sprawozdawczym Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu przekazał środki w wysokości **153 436,38 zł**, co umożliwiło wypłatę bieżącej pomocy, oraz tej która nie została wówczas zrealizowana (1 decyzja).

Ponadto stosownie do zapisów art. 17 ust. 2 ww. ustawy starosta w drodze decyzji przyznał pomoc finansową ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych kosztów związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej dla **2** repatriantów. Wypłata pomocy o łącznej wysokości **17 579,50 zł** nastąpi niezwłocznie po otrzymaniu środków od Wojewody w 2025 roku.

ROZDZIAŁ VII. KARTA POLAKA

Stosownie do zapisów ustawy o Karcie Polaka (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 192) starosta właściwy ze względu na miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby uprawnionej do otrzymania świadczenia pieniężnego, dokonuje wypłaty ww. świadczeń przyznanych przez Wojewodę. W roku 2024 Tutejsze Centrum dokonało wypłat 63 świadczeń dla 5 osób i 2 członkom ich rodziny, na łączną kwotę **65 373,00 zł**.

ROZDZIAŁ VIII. POMOC CUDZOZIEMCOM

Zgodnie z art. 93 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283) pomoc dla cudzoziemców jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem. W 2024 r. do PCPR wpłynął **1** wniosek cudzoziemca, który uzyskał

w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę uzupełniającą. Z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania przez wnioskodawcę nie doszło do uzgodnienia programu, a wniosek został przekazany do realizacji przez Powiat Wrocławski.

Wysokość wypłaconej pomocy od początku roku wynosiła **20 126,00 zł** i obejmowała 17 świadczeń dla 2 osób, tj. cudzoziemców, którzy wniosek złożyli w 2023 roku, a harmonogram wypłat obejmował rok sprawozdawczy. Wszystkie osoby otrzymujące pomoc były pochodzenia białoruskiego.

Rozdział IX. KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ PCPR

1) Warsztaty Terapii Zajęciowej

W oparciu o zapisy rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej przeprowadzono kontrole trzech warsztatów terapii zajęciowej: Warsztatów Terapii Zajęciowej w Mokrzeszowie, Strzegomiu i Świdnicy. Przeprowadzone kontrole miały na celu sprawdzenie prawidłowości funkcjonowania warsztatów pod względem merytorycznym oraz finansowym. Kontrolą objęto rok 2023. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień.

2) Kontrole umów realizowanych ze środków PFRON

Przeprowadzono kontrole umów realizowanych ze środków PFRON, w tym skontrolowano:

- 4 umowy z zakresu dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych z roku 2023,
- 5 umów z zakresu dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się z roku 2023,
- 16 umów z zakresu dofinansowania do likwidacji barier technicznych z roku 2023,
- 3 umowy dotyczące dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego z 2023 roku.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień.

Ponadto skontrolowano 17 umów zawartych w roku 2023 w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień.

3) Rodziny zastępcze

W roku 2024 r. przeprowadzono 10 kontroli w środowisku zamieszkania rodzin zastępczych w oparciu o zapis art. 38 b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz wydanego przez Zarząd Powiatu upoważnienia dla dyrektora PCPR do kontroli rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka.

W trakcie wizyt dokonywano oceny warunków mieszkaniowych rodziny, w odniesieniu do przestrzeni w której przebywa dziecko, współpracy rodziny z osobami i wspierającymi rodzinę zastępczą (organizator, szkoła, przedszkole, poradnia psychologiczna), relacji między rodziną zastępczą a dzieckiem.

4) Domy Pomocy Społecznej

W oparciu o zapisy art. 112 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. przeprowadzono kontrole dwóch domów pomocy społecznej: Domu Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Świebodzicach oraz Domu Pomocy Społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Jaskulinie. Przeprowadzone kontrole miały na celu sprawdzenie realizacji zadań. Kontrolą objęto okres od stycznia do grudnia 2023 roku. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień.

Rozdział X. KONTROLE ZEWNĘTRZNE W PCPR

W 2024 r. w PCPR odbyły się 2 kontrole tj.:

- 1) Wojewody Dolnośląskiego – w dniach 21-23 maja 2024 r., tj. kontrola kompleksowa dokonująca oceny realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy o pomocy społecznej za okres od 1 stycznia 2023 r. do 21 maja 2024 r. W ramach kontroli uzyskano ocenę pozytywną, z jednym zaleceniem, które wdrożono do realizacji (w przypadkach nagłych umieszczenie podopiecznego w dps winno następować po doręczeniu mu decyzji administracyjnej),
- 2) ZUS Oddział w Wałbrzychu- w dniach 11-26 czerwca 2024 r. kontrola obejmowała ocenę prawidłowości i rzetelności obliczania składek społecznych, uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, opracowywanie wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe. W ramach ww. kontroli nie wydano zaleceń.

Ponadto w dniu 20 czerwca 2024 r. uzyskano protokół z kontroli Wojewody Dolnośląskiego, która była przeprowadzona w dniach 29 – 30 listopada 2023 r., a dotyczyła realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy za okres od 01 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. W wyniku kontroli wydano zalecenie dotyczące zapewnienia przez powiat osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia. Zalecenie zrealizowano w styczniu 2025 r.

Rozdział XI. ORGANIZACJA PCPR

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w PCPR zatrudnionych było 35 osoby na 32,40 etatach. Działalność jednostki prowadzona jest w następujących obiektach:

1. Świdnica ul. Wałbrzyska 15- siedziba główna,
2. Świdnica ul. Żeromskiego 16- siedziba OIK + mieszkanie interwencyjne,
3. Świebodzice ul. Aleje Lipowe 1- siedziba mieszkania treningowego,
4. Świdnica ul. Parkowa 2 -archiwum zakładowe.

Środki finansowe na funkcjonowanie jednostki wyniosły **4 068 536,33 zł** (w tym: 64 088,70 zł dotacja w ramach Rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”, wynagrodzenia, media, usługi, materiały biurowe, koszty szkoleń, wyjazdów służbowych, wyposażenie).

Rozdział XII. DZIAŁANIA I POTRZEBY JEDNOSTKI

Działania zrealizowane w 2024 r. w odniesieniu do siedziby PCPR:

- 1) pozyskano dodatkową przestrzeń na potrzeby archiwum ul. Parkowa,
- 2) wprowadzono organizację ruchu na parkingu przy obiekcie jednostki,
- 3) opracowano dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę w zakresie wymiany dźwigu osobowego hydraulicznego w obiekcie,
- 4) zwiększono dostępność siedziby PCPR dla osób słabowidzących poprzez oznakowanie pionowe,
- 5) dokonano wymiany schodów zewnętrznych na płyty granitowe antypoślizgowe,
- 6) poszerzono część postojową przy budynku PCPR (od strony ul. Kościuszki),
- 7) zwiększono zasięg monitoringu zewnętrznego- umieszczono dodatkowe kamery na części postojowej parkingu,

- 8) doposażono gabinety specjalistów w siedzibie OIK (fotele, meble),
- 9) przeprowadzono remont mieszkania treningowego przy ul. Aleje Lipowe w Świebodzicach i dokonano wymiany wyposażenia.

Zadania do realizacji na 2025 r.:

- 1) wymiana dźwigu osobowego hydraulicznego,
- 2) przystosowanie siedziby PCPR do potrzeb osób niewidomych,
- 3) konserwacja pokrycia dachowego na budynku gospodarczym- siedziba przy ul. Wałbrzyskiej 15,
- 4) montaż klimatyzacji w OIK.

Potrzeby jednostki:

- 1) remont OIK (WC, wymiana drzwi wewnętrznych, wymiana podłóg),
- 2) montaż paneli fotowoltaicznych- siedziba przy ul. Wałbrzyskiej 15,
- 3) remont sanitariatów w siedzibie przy ul. Wałbrzyskiej 15.